

בית יוסף

בתוס' כד"ס מגביהין מעל השלחן וכו' פ"ס ח"ג דלחן רחין למאכל בהמה וכו' וכו' וכו' ...

לע

(2)

זמנים הלכות שבת פכ"ו

זמן חתונה כתיבה וכו' ...

מתירין אבל לא כושפין. ועל בוססין לא יצע בו מפני שהוא מוקצה מחמת חסרון כיס. וכן גזי צמר אין מטלטלין אוחן מפני שהוא מקפיד עליהן לסיכך אם יתרו לחשמיש מותרין. והשלחין מותר לסלסל בין שהיו של בעה"ב או של אומן מפני שאינו מקפיד עליהם: כל דבר מטונף כגון רעי וקיא וצואה וכו' צואו בהן אם היו בחצר שישבין בה מותר להוציאן לאשפה או לבית הכסא וזה הוא הנקרא גרף של רעי. ואם היו בחצר אחרת כופין עליהן בלי כדי שלא יצא הקטן ויתלכלך בהן. רוק שעל הקרקע דורסו לפי תומו והולך. וכן ומסלסלין כגונא מפני אפרו אף על פי שיש עליו שברי עצים מפני שהוא כגוף של רעי. ואין עושין גרף של רעי לכהילה בשבת אבל אם נעשה מאליו או שעבר ועשהו מוציאין אותו:

לחם דלתיבה דר"ש מגביהין עומות וקליפתין ח"ג דלחם חי למדוי כיון שתיקח סכסכו חיה חלה לנלחו משניו ושמשיק לר"ש דלא מקלס אויג דעירס מוחו דלריד לים וכו' כיון דלא בני כלחו הכי נהעבירם מעל השלחן ח"ג מהחמירין כיו דעסיה עילוה וכו' ...

בית יוסף

[כג] וכתב עוד גם (פי קג) מותר לחטוף ענף מן הדקל מעטד יום ומותר להניף בו על השולחן כגמל להעריב הסיכה כיון דלחין חסכו עשאו כלי גמור ע"ל (ח"ג): כתב בנו של הר"ם בן אבן מנן על מקום שטהגיס שפעס דאשונה שמכניס ארס נה לבית הכסא כי כשיה כידו אטד שנת ופטר יום כיון עשין כי יספור סלטול כיון שמתערב שבת מסתו להניח הפעוה הסיס ומחכסה מחרם לסלטול דבר המוקצה מהסיס דמרות של דקל שגדולן לעסיס ונתקן עליהם לשינה ע"כ ולי חין הדרון דומס לר"ה דלשאי הפס שכן לחין להשאמש פסו כגמל מה שזיו כו כנר של שמה:

כזרה גסה

- 5 י. א. 6 לקמן כו. ב. 7 בעל המאור הגי': מדר' יהודה (שכן מחדד לצורך גוסו) וכל שכן מדר' שמעון. 8 לקמן יא. א. 9 עין בתוס' שם ד"ה אין נוטלין. דמירר במוקצה מחמת חסרון כיס דחמיר טפן. ולכן לבזע אסור לסלטולו לצורך גוסו. 10 ט. כו. 11 ליתא כרש"י לפנינו. 12 ליתא לפנינו בתוס'. ואפשר שכונתו למ"ש ד"ה בספר הישר כ"י שעב. ועין בבית הבחירה למאירי שכתב כן משם חכמי התוספות. 13 כה"ק בבית הבחירה. 14 שבת כט. א. 15 שם קמ"ג. א. (16) כה"ק תוס' בסוגיק. תוס' רבינו פרץ וספר התרומה כ"י נדה. ועין במגניי שלמה כשבת שם ובפנ"י ב"א שתי שיסה רש"י האע"ז דהקליפין והעצמות לא חוו למיד. דעתיה עליהו מעיקרא לסלטולן אחר שיפלו על השולחן. וכאחר דיהיב דעתיה על טלטול זה. לא נאסר הטלטול ולמדנו מדבריו דרבה דלא חוו למירי שייד להכיניו לסלטולים כסויינים. ועין בתוס' סוכה ב. כ. ד"ד טלטול.

עצמות שראויים לכלבים וקליפין שראויים למאכל בהמה ופרורים שאין בהם כוית מש מותר להעבירם מעל השלחן אבל אם אין הקליפין ראויים למאכל בהמה אסור לטלטלם אלא (יה)(לו) (17) (18) מנעד את הסבלא והם נופלי יואם יש פת עד השלחן מותר להגביה המכלא

מח
כז' 6
(2)

הסי' 284 פרק אחד ועשרים שבת

עין משפט
גז' סעף 284

שאוכל

מחובה על הפסולת - פי' בקונטרס משום דהשתא הו' טרחא יסורא למסקניה לאכל ולית כרחא לר' דאי מסוס טרחא הו' מלי קאמרי במחוך הכא נמי כיון דאי כפי למסקל כפסולה מחובה על האוכל דמי סיכי הו' משום האי טעמא כפסולה מחובה על האוכל ולכן הולך רש"י לפי' לר"ז עד דסקל ליה לאתן על ק גרחה לר"ה דטעמא משום דכי אוכל מחובה על הפסולה הו' פסולה ככחל לגבי רובו וטעם לטען מן האוכל ולדקא' אבל פסולה מחובה על האוכל לא ככיל ליה פסולה *לגבי אוכל והשתא אחי שפיר גירסת הספרים דגבי הכיס נמי כיון דאי בעו למסקל לא משתקיל ליה (ס' ער דסקיל ליה לאתן כפסולה מחובה על האוכל דמי דכיון שאין יכול כלל לטעול מן הין בלא נטילת האבן לא חשיב כככיל לגבי האוכל כיון שהאוכל אינו יסוד כלל ואיט' יכול לטעול הימנו כשאבן על פי החבית - מ"ל - והא

והא מפילגי פליגי עילויה דרביא *רבי יהודה אומר מעלין את הסדומע בארד ומאה רבי שמעון בן אלעזר אומר נוהן עיניו בצד ות ואוכל מצד אחד דרבי יהודה עדיפא מדר"ש בן אלעזר: **מתני'** *האבן שע"פ החבית מטה על צדה והיא נופלת היתה בין החביות מגביה ומטה על צדה והיא נופלת מעות שעל הבר מנעד את הבר והן נופלות *היתה עליו *לשלישת מקנהה כסמכרות היתה של עוד נותנין עליה מים עד שחבלה: **גמ'** אמר רב הונא אמר רב *לא שנו אלא בשוכה אבל במגיה נעושה בסים לדבר האסור: [היתה בין החביות בוי'] *מאן תנא דכל היכא דאיכא איסורא והיחרא דדוורבי

[ס' ער]

[ס' ער]

[ס' ער]
[ס' ער]
[ס' ער]
[ס' ער]

דמוסיף הכל: **מתני'** שלחין - שורות כמו והפסוק תרגום ויסנה: ומטלטלין אותן - בין שטמן בהן בין שלא טמן בהן דחזו למגזא עלייהו: ואין מטלטלין אותן - דמוקדוהו הן לטוות ולחרוג: כילד הוא עושה *זה שטמן בהן כילד - יכול קדרתי האויל ואסור לטלטלין שהרי הוא שמוכה טלה בהן: טעם כיוסי - של קדרה שיש פירס כלי עליה ואף על כן שהו עליה לא חיכשה לן דלא נעשים בסים לכן שאין עשוי אלא לטעות קדרה: רבי אלעזר בן עזריה חומר קופה ממה על לדה ונטול - כשבא ליטול הקדרה מטה הקופה על לדה: שמה יטול - הקדרה ויפלו הגיזין שחבלן ומסתן לחוך גומא שיטבה בהן ולא ינטרד לחזור ולהסמיכה לא יוכל לטלטל גיזין לכחן ולכחן ולעשות גומא להחזרה בחובה: טעם ומחזור - בגמרא מפרש לה: **גמ'** שלחין של בעה"ב חקן - דמותה לטלטלין שאין עומדין לימכר ולה קפיד עלייהו כי מטנפי וחזי למגזא עלייהו: אבל של אומן - שטומדות למוכרן קפיד עלייהו הלכך לא למגזא קיימי ואין מטלטלין אותן: שלחא

284 א

דברי האסור לטעמה דכפי האי מוקדא מודה ר"ש שכלי פסול לטעמה שפירא ו' ולאו משום לחיים לכסיה: כסיה - משאג אף כט ממרגמינו ככסיה: איך דוחמין או רכור דמי לטעמה

לע
לד
-GN

דרי' ש"מ: **מתני'** יטומגין בשלחין ומטלטלין אותן בגיזי צמר ואין מטלטלין אותן כיצד הוא עושה יטול את הכסוי והן נופלות ר"א בן עזריה אומר קופה מטה על צדה ונטול שמה יטול ואינו יכול להחזיר וחביא נוסל ומחזיר: **גמ'** יתיב ר' יונתן בן עכניאי ורבי יונתן בן אלעזר ויתבי ר' תנינא בר חמא גבייהו וקא מיבעיא להו שלחין של בעה"ב תנן אבל של אומן ביון דקפיד עלייהו לא מטלטלינן להו או דילמא של אומן תנן וב"ש של בעה"ב אמר להו ר' יונתן בן אלעזר מסתברא של בעה"ב תנן אבל של אומן קפיד עלייהו אמר להו ר' תנינא בר חמא כן אמר ר' ישמעאל בר' יוסי

3

הלכות שבת סימן שיא

קטז באר הגולה

(כד) שלא יזו בו שום אבר ואם היה פז נפחה והולך קושר את הלחי בענין שלא יזוהר
 ומהח אכל לא כדו שפזר בה שנפתח או קערה שאם כן היה מזה אבר וכמעט זה אין בענין
 עינו של מה בשבת (כז) קט"ט"ול מן העד לעורך דבר המותר מותר הלכך יצטוו ששמן בארץ
 (כח) וסקנת עליו מגולים (כו) ש"א השריש (כו) וגם לא נחכין (טז) לזריעה נוטלו (כח) האע"פ
 שבגמרא (יז) מזה עפר במקומו "ואע"פ שהוסף סחבת לחות הקרקע כושר, הגה (כט) ולפי' הניחו
 על מנע"י לזוהר על כל הסבת (יח) דאין בלובלן מבוס נמים לדבר האסור (כל ז' (יט) (ל) יושלמיל
 גופו אפי' לעורך דבר האסור כושר הלכך יקרא שעל המטה (לא) דחמטו (כ) ביקצה להסקה
 (לכ) מנענע בגופו ואם הניח עליו מבע"כר או כסת מנענעו אפילו בידו (לג) שרתי רבינו מבע"כ
 (לד) וכן אם הכב לשכב עליו) (ר"ן ס"פ במע' עומתין) : (כא) הפירות המטונין

באר היטב

גיה רק לשמוס הכר מתחתיו. אפילו בכבר או מינוק אסור לנטלו
 גיהוה אפי' היה מטונק מיניט וזאה עד סמלום בעלי רוחו. אפי'
 גיהוה אפי' יהודי שבעה אסור אפי' קץ מט"ס הר"ך מ"ה.
 גיהוה נמים קרים : (טו) שלא, כהב מ"ט מיהנין בק"ק קראת
 גיהוה קהלות ממונין אכר סלף יתעסק ומעמימן ואמרים שם
 גיהוה בדבר גדולתו כושר על הסבוק וזכר יסית ידו על עיניך
 גיהוה למקום אפי' : (טז) לזריעה, ומ"ה מותר אפילו נחכין לזריעה
 גיהוה לא הכריס וכ"כ יד הארן : (יז) מזה, דכסדה לא אחי לאחוי

משנה

פ"ז גדיס של המת ככביל שלא יכרות למזלי שנה ויכול להתעסק
 שבתו (אחרונים) : (כד) בלא יזו וכו', ואם היה המת (ל) הילכך
 נטיט וזאה עד סמלום בעינו רוחו מותר לנטלו ע"י ככר והניוק
 גיהוה נמים בידו ולא ע"י מפה מבוס סחובה אכל בל"ה אסור
 גיהוה זה ואפילו ע"י אפי' אסור : (כה) ומקנת עליו מגולים. דא'
 גיהוה היו העלון מנולין כלל הרי נע"כ מזה ככר בידים ואסור.
 גיהוה (גה) אם ירנה לתבוב מהט או כוס דרך העפר בלגון ויעט'
 גיהוה כס"ט ג"כ אסור דנראה כמטה גומא [מ"ט] (לג) ויש מקילין
 גיהוה חמיב מטט וכוס : (כו) ולא השריש. דלי הכריס אפילו
 גיהוה אם היה נס בוף הגזין מגילין מלמעלה ג"כ אסור להזין ממקומו
 גיהוה הריס אסור כיון שמתהלך היה רזה בהשרשן וטמונין בקרקע
 גיהוה הריעה עינין כה"ה שהקשה ע"ו מהא דק"ל בגמרא (וישאל
 גיהוה בעינין ע"י כ"פ] דחטין שרשן בקרקע ועדיין לא השרישו
 גיהוה דחומר ללקטן ולאכלן ומ"ה אין לזוז מפסק הממבר דכן נמלא
 גיהוה נמנה ראשונים (הדוקה והרה"ץ במירושו והמחיר) והיהו דלעיל
 גיהוה חרן כמלכרי דמירי כסלף היו הורעים עדיין מכוסין בעפר :
 גיהוה (כה) אפי' שכינתו וכו'. ר"ל דמ"ה רק פלטול מן הגד הוא
 גיהוה גומתו הוא ככביל לקחת הגזין דהוא דבר המותר. כתבו האחרונים
 גיהוה דלקחת הגזין מהארץ מירי כשטמונין בסדה דלי נבית
 גיהוה סמא יבא נהשוה אפי' גומות שנקרקע הנית שגעה ע"ו
 גיהוה אפי' אם הם טמונין בחול ועפר טמונין בקרן וזית והכניסן לעבית
 גיהוה עז לרכיז חומר להניחן ואפילו לא היה מגולה כלל מלמעלה וכמו

מחמת חשיבותן, הלכך אין הטבלא בסיס להם
 כלל אלא מסלק את הטבלא ומנערה¹⁴. ויש
 לדקדק עוד בזה ממשנת האבן שבקרויה שבפי
 רל הכלים¹⁷ ומה שנאמר עליה בגמ'¹⁸.

שלא עשאו בסיס לכולי שבת והכא נמי בעוד
 שהקליפין והעצמות [עליהן] מיהא ליתסר, וי"ל
 דשאני החם משום שאינו יכול לנערו בעודו ולזוק
 מפני שהוא גודם לכבות הנד¹³ ותניא המסתפק
 ממנו חייב משום מכבה, ומסתברא שאין אומדן
 נעשה בסיס אלא בנר שיש לו חשיבות כסיסות
 קצת, כמעוה שעל [הכרן] שאדם רוצה להצניעם
 כדי שלא יאבדו, ואבן שעל פי החכית נמי לפי
 שהיא צריכה לבנין ואדם חס עליה שלא תאבד
 וכן שלא תתקלקל ותשבר אם תעמוד במקום¹⁴
 כאבני גזית ודומיהם, והיה והוא הטעם לאבן
 שבכלכלה וכן נר ושמן ופחילה שהן צריכים
 להיות בסיס לאור וכל כיוצא בהם, והלכך
 במניח נעשה בסיס גמור, ובשוכת נעשה בסיס
 קצת והלכך אינו מסלק אלא מנער והן נופלים
 מאליהן¹⁵. אבל עצמות וקליפים דלא חשיבי
 ואינו מצניעם כלל, לעולם אין להם תורת בסיס
 ואע"פ שהניחם על השלחן כדי שלא יטנף הבית,
 מ"מ לא לצורך עצמם הניחם שם ולא להצניעם

11
 (כ"ג)

4

לסלט את הבסיס על המוקצה שעליו, או אפילו רק לנער את המוקצה מן הבסיס, אם אינו זקוק לגוף הבסיס או למקומו, אלא עושה כן משום שהוא חושש לפסידת המוקצה גופא, שלא יגנבוהו וכדו' (קצ"ח), וראה להלן פרק כב סעיף לט.

ג. כלי שמלאכתו לאיסור והוא מונח על דבר המותר בטלטול, יש אומרים דבר שעליו כלי שמלאכתו לאיסור (קצ"ח), ועל כל פנים בודאי לא יהא הבסיס חמור מן הכלי עצמו, ומותר אפוא לסלטו לצורך גופו ומקומו (קצ"ח), וראה להלן פרק כב סעיף לט.

נא. והנה התנאים שהתנו חז"ל שלפיהם נהפך הוהב המותר בטלטול לבסיס למוקצה ודינו כדון המוקצה עצמו.

נב. (א) אין הבסיס נאסר בטלטול אלא כשהמוקצה הונח עליו על-ידי בעליו של הבסיס (קצ"ח), או על-ידי מי שקבל משנתו. **ממנו להניחו עליו (קצ"ח), אפילו אם המניח הוא נכרי (ו), או שעושה זאת לשנתו הבעלים, אפילו שלא ביריעתו ושלא בהסכמתו, אך בודאי נוח לו לבעלים בכך (והא), אבל אם הניח את המוקצה על דבר מותר של חברו שלא ביריעתו של הלה ושלא בהסכמתו ושלא לטובתו, אין**

מוקצה שהתנו שלא מונח הבעלים

תנאים נכונים

דאסור, וכמו שניראה מהמ"א ה"ל וגם כדבריו במ"י ש"א, ולא קשה כלל מה שקשה עליו החל"ד, אולם הוה"ל והמפ"צ מתיי גם אם כל כוונתו רק להשתמש לאורו, וראיתי שגם הכת מאיר כתב כמי' דע' ע' דהדיב כעורך דבר המותר. וראה דיש על מי לסמוך, עכ"ל, ועיין גם שו"ע הרב סי' רעו כק"א סי"ג ג, ודו"ק סי' מו סי"ג ד. עוד שמעתי מהגר"ש זצ"ל, דל"ע אם מותר לסלט פחיתים עם הקידרה שיעשה בשבת לצורך גופו, או אפ"י מחמה לצ"ל, דאפשר דאין הפחיתים נחשבת כמים לשלהבת, דאדוהב, הני כמים לקידור עם האוכל שבה ועיין להלן סי' נה הוצ"ח (ו), וא"ל לאוסי"ס כשהוא עיין להשלים במקום הנדוש, כ"מ בזה שיעקר וצ"ח רואו להבער את הבשיל, אפשר דק"ל ט"ל, והוא"ל הפחיתים בסיס להבשיל שהוא העיקר, וגם אי"א לנער את הקידרה לפני שהתבשיל יצטנן ויתקלקל, אך אפשר כשהפחיתים הוא מוקצה חשוב ודאי דבר נכרי ופ"ע א"ל בלכת, אי עדיין דבר אחר, לכן השיב כשהפחיתים הוא מוקצה חשוב ודאי דבר נכרי ופ"ע א"ל בלכת, אי עדיין צ"ע דל"מ פחיתים הרי עומות המיד להיות יחד עם השלהבת לשמש כל מה וזקוק דלא שרי אלא שיהיה בלכת, אי עדיין שאינו צמוד כלל לכבר וזקוק, עכ"ל. ועי' סי' שי במ"ב סי"ק ל, דה"ד אב אינו מנעית כרי שלא יתעורר ודיחוי בודד המוקצה חשוב אי אפשר להמירו מחמת קטנותו. (קצ"ח) סי' שט במ"ב סי"ק יד ובשע"ר סי"ק יז, ועיין החל"ד סי' רעו סי"ג ג, סימן רעט סי"ק ט וסימן שט סוסי"ק ד, שמתקפ"א אי מה שא"י לנער מחמה איסור כיבוי או איסור בריחה, אי מוק"ז אי-אפשר לנער, ושמעתי מהגר"ש זצ"ל, דדבריו החל"ד המורה, דאם אי"א לנער מחמה איסור, לפי חשבון באי-אפשר לנער. (קצ"ח) עיין ריש סי' שח בפמ"ג מ"ו (ב), שמתקפ"א בבה"ב, לעי"ה ככונת שבת סי' שט סי"ק ב בשם הישועה יתקב מצוד להקל, וינין מאורי אש דף לו ר"ה ונהה המתקפ"א (קצ"ח) עיין החל"ד סי' שח סי"ק א וסי' שי סי"ק ג, שהובאה דגם בזה שיש לומר במ"ב ונאסר לסלטו כחמה לצ"ל, כיון כלי שמל"א, ועיין ערוה"ש סי' שי סי' ט, וראה להלן פכ"ב הערה ב. (קצ"ח) סי' שט סי"ק ד ברמ"א (קצ"ח) שם, דרוקא שלא מיעוטו אינו אסור, ועיין מנחת שבת סי' שט סי"ק כב, שמתקפ"א אשר אשתו או אחר מ"ב מניחים מוקצה על חפץ שלו שלא על דעתו, או הכלי נעשה לבסיס, ועיין סי' פח סי"ק ג, דבשבת ודאי שלא מניח, כי אינו לו מחשבת ויע"ש באהבת שלום שבסוף מנחת שבת סי"ק ג, שמתקפ"א דאם היהיה האסור על חפץ של בעל"ה, יש להקל, וכתבתי על דבר-אמ"ל שגם הוא אוכלת ממנו, או שהתורה על הפסח שהוא מנכ"ס מלוג שלא י"ש להחמיר, ועי' להלן הערה דצ"ח. (ו) עיין סי' שי סי' ט, וראה להלן ר"ה ב"ב.

המוקצה, ואסור לסלטו במשך כל השבת, כמו המוקצה עצמו (קפ"א), אפילו לאחר שהוסר ממנו המוקצה (כירי נכרי או בירי קטן או ששגג והסירו, או שנפלו המוקצה ממנו) (קפ"ג).
הלכה זו נאמרה בין אם הבסיס כשלעצמו מותר בטלטול לכל צורך (או ללא צורך כלל, כמו דבר מאכל (קפ"ג)), ובין אם הוא כלי שמלאכתו לאיסור שטלטולו מותר רק לצורך גופו ומקומו, ועכשיו נהפך למוקצה יותר חמור (קפ"ד).

מט. והנאים התנו חז"ל שלפיהם נהפך דבר המותר בטלטול לאסור בטלטול, וכפי שיבואר בסעיפים הבאים.
לא התקיימו בו כל התנאים (קפ"ח), אך הבסיס נאסר בטלטול, והותר לסלטו לאחר שנכרי יסיר את המוקצה (קפ"ח), או הוא עצמו (קפ"ח), אם הוא זקוק לגוף הבסיס (קפ"ח) או למקומו (קפ"ח), ואף מותר לסלט את הבסיס על המוקצה שעליו (קפ"ח), אם הוא זקוק לגוף הבסיס (קפ"ח) או למקומו (קפ"ח) וא"י אפשר לנער את המוקצה מחשש שהמוקצה יקלקל איזה דבר על-ידי הנייעור (קצ"ב) או שהמוקצה עצמו יתקלקל על-ידי הנייעור (קצ"ב), או אפילו אם צריך למוקצה במקום אחר (אבל עיקר הטלטול הוא לצורך הבסיס או למקומו) (קצ"ד), אך אסור

דבר שעליו מוקצה ואינו נהפך לבסיס

שכ

שמירת שבת כהלכתה

על הדבר המותר על דעת להשאיר שם כל ביק-ההמשות, אלא שכוונתו היתה שהוא יערו במשך השבת ורובו או שוכרי יקחו משם ורובו.

נר. (ה) אין הבסיס נאמר בטלול אלא אם כן יש למנוחה שעליו חשיבות לגביו ורובו, אבל אם אין לו חשיבות לגביו, כמו מטבע פחות-ערך שהונח על השולחן וכו', או הפך מוקצה שחלה אותו על דלת החדר וכו', אין הדבר המותר נהפך לבסיס ומותר לטלול, וכפי שמבואר לעיל סעיף מט.

נז. (ו) אין הבסיס נאמר בטלול אלא אם הניח על הדבר המותר מוקצה בלבו, או אפילו נמצא עליו גם דבר המותר בטלול, אלא שהמוקצה חשוב לו יותר מן ההיתר ורובו, אבל אם נמצא, במשך בין-המשמות ורובו, על הדבר המותר

מוקצה שאין לו חשיבות

במס לרוב האסור והמותר

ביצה ד"ה אין י"ל. (רוב) סי' שס טו ד ובמ"ב סי' כא, ע"ש רמ"א ויקא שכוונתו היתה להריא לכן, אלא היה דובר שדרתו בכך, ע"ש בשע"ע סי' כח ראשו מלעיל סי' רט טע"א (ועצ"ע, דע"ש במ"ב סי' טו). ע"ש כ"י ש"י במ"ב סי' כא, דכל שחשב כסחמא שיהיה מונח עליו המוקצה לכו"ע נעשה בסיס אף שלא חשב בהריא שיהיה מונח עליו כל השבת, ומגד"ש"ו אר"י זצ"ל שפעת, ומשכ"ח דר"ה אה חשב להוריד את המוקצה בגומר, ג"כ אין ההיתר נעשה בסיס, עכ"ל. וע"ש במ"ב סי' כא, ונתא, והר"י בחשב להוריד ע"י טלול מן הצד לצורך דבר המותר. - ואם כוונתו היא לא לטלל את האסור מן ההיתר עד שהאסור יתקל מאליה, אפי' הוא נודע כבידור שהאסור יתקל במשך השבת, ודאי דלכ"י אמרינן ליה מינו דאיתקניא, סי' רט טע"א ב כבידור ד"ה אפילו (וע"ש סי' טט ט"ז סי' א, ועצ"ע), וכן ה"כ שא"ל לו לומר את האסור מן ההיתר במשך כל ביה"ש, הן מחמת שצריך שביד"ש יהיה המוקצה במקום, הן מחמת אסור מלאכה שלא יוכל לערו כל ביה"ש, טע בביד"ש מחמת שצריך שביד"ש יהיה המוקצה במקום, הן מחמת אסור מלאכה שלא יוכל לערו כל ביה"ש, טע בביד"ש הן שזו מוקמו של האסור במשך כל ביה"ש, חו"ט סי' טו סי' כח, ולכן פמ"ט שד"ל"ק בהם נרת אמינן מצד אסור לטלול אחר שם במ"ב סי' כא וע"ש בשע"ע סי' כח, ולכן פמ"ט שד"ל"ק בהם נרת אמינן מצד אסור לטלול אחר שכבו הנרות, ואפי' במקום פסידא. (רוב) סי' טט טע"ד ובמ"ב סי' כא, וע"ש בביד"ש ד"ה כ"י, דיקא כשו"ה מותר רק הניעות, ולא להגביה משם עם המוקצה, סי' רט במ"ב סי' כח, וע"ש בביד"ש ד"ה כ"י, דיקא כשו"ה בדעתו לטול המוקצה במשך השבת, אבל לא אם היה נודעו לטול בביד"ש של מוצע"ק, סי' טט במ"ב סי' א"א סי' ה. וע"ש אחרות ה"ס סי' טט סי' כח, דלפי דעה זו, אם הניח דבר היתר בצד המוקצה, ע"ש להלן טע"ג, כע"ש ג"כ שחשב דעמו שהיה"ה היה מונח שם במשך כל השבת (וע"ש להלן הערה רכ"ט). וע"ש הוא בס"ט לאיסור ולהיתר, וכן זה מובא גם לדעה השנייה, ולפי דברי האחרות ה"ס הוא עומד לאכול את הדבר המוקצה, ואם מרובי שאינו רוצה לאכול, שוב אין להן חשיבות לגבי ה"ה, כי אין מצרכי השבת, וע"ש קצתו"ש סי' ק"ב בביד"ש סי' כ. (רוב) סי' טט במ"ב סי' כא, וע"ש ה"ה בל"ט סי' ו ובמ"ב סי' ג, סי' טט טע"ח ובמ"ב סי' לו (וט"ס שם, וע"ש הדפדפורים בטל"ס לגבי הכנס), סי' רט במ"ב סי' ז (וע"ש שם בדעת חדה בסוף הסמך). ולפי"ז, עצמות וקליפות, המונחות על הצלחות בשעת ביה"ש, אף שאינן ראויות לאכילת הצלחות לא נעשית הצלחת בסיס לדבר האסור, ומותר לערו את הצלחות ולהשתמש בהן, אע"פ שהיו צריכות להיות אכילת הצלחות על הצלחות במקומה, אם הוא וקוק במקום - וע"ש סי' טט טע"ג כו בביד"ש ד"ה מעט - ושב"א ריש ביצה מדי"ה א"ע י"ל, וע"ש בביד"ש ובית הלל. (רוב) סי' טט במ"ב סי' כא, וע"ש להלן טע"ג ע"ג. (רוב) סי' טט טע"ח. (רוב) ור"י. אם הניח מוקצה מעט"י ע"ש רב מזה, אלא שהיה בדעתו להניח לצדו, לפני שבת, גם דבר מותר שהוא חשוב, כן שלא היה בו חשיבות בסיס לדבר האסור, ושבת להניחו, אי היה בסיס לו לא, מתי שלא כוון שהוא המוקצה מונח שם לברו. ושפתי מוגד"ש אר"י זצ"ל, ומשכ"ח דמ"טן שאינו רוצה שיהיה יחיד בסיס למוקצה בלבו, אלא גם לדבר המותר שהוא חשוב יותר מן המוקצה, דיעו שפ"י כשבת, ואף שגם אם היה מניה את ההיתר היה מותר רק מפר שהמוקצה בכל לגבי ההיתר, אפי"ה ש"י משום שכשעה שהיה את

גם מוקצה וגם דבר המותר בטלול ורובו, והדבר המותר בטלול חשוב לו יותר מאשר המוקצה (ר"ל), כגון שהדבר המותר נחוצו לו לשבת, וכדלהלן סעיף טא, אין הדבר המותר נהפך לבסיס (ר"ל) ומותר לטלול, וכפי שמבואר לעיל סעיף מט. ודין זה נאמר אפילו אחרי שהוסר הדבר המותר בטלול במשך השבת, והמוקצה בלבו נשאר על הדבר המותר ורובו. ולא רק אם המוקצה והדבר המותר בטלול מונחים שניהם יחד על הדבר המותר, אלא גם אם אחד מהם מונח על הדבר המותר, ואילו השני תלוי בו מן הצד או אפילו בחתימתו, כי גם אז דיך אחד להם (ר"ל).

נח. (ז) אין הבסיס נאמר בטלול אלא אם הניח את המוקצה על הדבר המותר עצמו (ר"ל), אבל אם הניחו על-גבי דבר הטפל לדבר המותר, כגון הכיס הממור בשפתו העליונה לבגד (ראה להלן סעיפים טו ו-ע"ד), לא נהפך לבסיס אלא הדבר הטפל לבדו (ר"ל), ומותר לטלול את הכל ביחד (ר"ל), כגוף לנאמר כשע"פ מט לעיל.

המוקצה לא רצה לעשותו בסיס למוקצה בלבו, ובטלל גם נעשיו לגבי הבסיס שהוא מותר, וע"ש עכ"ל. וע"ש א"י"ה ח"צ סי' נא. (רוב) ע"ש מנחת שבת סי' טט סי' כו, שפסח"ק אי בעינן שינה היתר מצי"ד דומיא דאיסור דלעיל טע"ג נג, או שפ"ד ר' בכך שהיה"ה נשאר שם מחמת שכתו, ע"ש שמוכ"ח לקולא. וכ איתרבך דצ"ל שפעת, ה"ה בבסיס לדבר האסור המותר, דאף אם נגזר בדעתו לטול ההיתר לפני ביה"ש לטלול, דאפי"ה לא נעשה בסיס לאיסור לבדו, עכ"ל. וע"ש שם במנחת חדות, ושמע"ע יותר בע"ש שיתר או ע"ש להשאיר במקומו כל ביה"ש. (ר"ל) סי' טט טע"ח, וע"ש במ"ב סי' כא, וכל זה אולי"ה בתר הבט לחם האיסור וההיתר השונים או לא, וע"ש דאם חשיבות המוקצה והדבר המותר שיהיה, כי הן נהפך הבסיס וע"ש קצתו"ש סי' ק"ב בביד"ש סי' כא. (ר"ל) סי' טט טע"ח וטע"ח סי' ג, ולפי"ז נראה דאולי"ה בתר ד בעינן הפל"ס בראות השעה, וכמו שפעת"ו לגבי לחם שנתא משום יותר מן המותר שעל השולחן, ככ"י"ן ש לחם לטעור"ה שבת, ח"ה שולך אחרי הכנס הנכנס ופרשו, אלא אמרינן מה חשוב לאדם יותר באר"ה שש יותר עם דבר של היתר, ל"א שולך אחרי הכנס הנכנס ופרשו, אלא אמרינן מה חשוב לאדם יותר באר"ה שש כעת חוב"ב המותר משע"פ ז' יותר, א"ר השולחן נהפך לבסיס לדבר האסור, גם אם שבת בביתו מאתו ע"כ. רצו במ"ב סי' י"ה, דלשולח"ה יש חשיבות ובעינן לבטל כגודו, ע"ל דחשיבותו היא כשימוש באור ה"ה החזר, ולכן בעינן הלי"ה כגוד השולח"ה, שבו"ד"א מוטב שיהיה לו לחם לאכול, אפי' אם יטמך לשבת בחזר קצתו"ש סי' ק"ב בביד"ש סי' כ, שפ"טו"ש אר"י זצ"ל שפעת, דאם הבית מואר כאור חשמל, רא צעור"ה לטול המוקצה במשך השבת, אלא אם היה נודעו לטול בביד"ש של מוצע"ק, סי' טט במ"ב סי' א"א סי' ה. וע"ש אחרות ה"ס סי' טט סי' כח, דלפי דעה זו, אם הניח דבר היתר בצד המוקצה, ע"ש להלן טע"ג, כע"ש ג"כ שחשב דעמו שהיה"ה היה מונח שם במשך כל השבת (וע"ש להלן הערה רכ"ט). וע"ש קצתו"ש סי' ק"ב בביד"ש סי' כ. (רוב) סי' טט במ"ב סי' כא, וע"ש ה"ה בל"ט סי' ו ובמ"ב סי' ג, סי' טט טע"ח ובמ"ב סי' לו (וט"ס שם, וע"ש הדפדפורים בטל"ס לגבי הכנס), סי' רט במ"ב סי' ז (וע"ש שם בדעת חדה בסוף הסמך). ולפי"ז, עצמות וקליפות, המונחות על הצלחות בשעת ביה"ש, אף שאינן ראויות לאכילת הצלחות לא נעשית הצלחת בסיס לדבר האסור, ומותר לערו את הצלחות ולהשתמש בהן, אע"פ שהיו צריכות להיות אכילת הצלחות על הצלחות במקומה, אם הוא וקוק במקום - וע"ש סי' טט טע"ג כו בביד"ש ד"ה מעט - ושב"א ריש ביצה מדי"ה א"ע י"ל, וע"ש בביד"ש ובית הלל. (רוב) סי' טט במ"ב סי' כא, וע"ש להלן טע"ג ע"ג. (רוב) סי' טט טע"ח. (רוב) ור"י. אם הניח מוקצה מעט"י ע"ש רב מזה, אלא שהיה בדעתו להניח לצדו, לפני שבת, גם דבר מותר שהוא חשוב, כן שלא היה בו חשיבות בסיס לדבר האסור, ושבת להניחו, אי היה בסיס לו לא, מתי שלא כוון שהוא המוקצה מונח שם לברו. ושפתי מוגד"ש אר"י זצ"ל, ומשכ"ח דמ"טן שאינו רוצה שיהיה יחיד בסיס למוקצה בלבו, אלא גם לדבר המותר שהוא חשוב יותר מן המוקצה, דיעו שפ"י כשבת, ואף שגם אם היה מניה את ההיתר היה מותר רק מפר שהמוקצה בכל לגבי ההיתר, אפי"ה ש"י משום שכשעה שהיה את

